

Werkagenda BrabantStad: versterken agglomeratie- en netwerkkracht

BrabantStad: bijna 15 jaar innovatieve (bestuurlijke) samenwerking

BrabantStad is het bestuurlijk netwerk van de provincie Noord-Brabant en de 5 grote steden Breda, Eindhoven, Helmond, 's-Hertogenbosch, Tilburg. Het netwerk kenmerkt zich door zijn informele karakter en is gericht op ontmoeting, kennisdeling, afstemmen en verbinden van bestuurlijke opgaven en het aanjagen van nieuwe ontwikkelingen. Een strategische agenda vormt de inhoudelijke onderlegger voor de samenwerking.

Sinds de formele oprichting in 2001 is BrabantStad een veelzijdig en flexibel samenwerkingsverband geworden. Het netwerk is in de loop der jaren gegroeid van een lobby-instrument naar een echt samenwerkingsinstrument in de modernste zin van het woord met een lichte en slagvaardige structuur.

De samenwerking kent meerdere bijzondere mijlpalen, bijvoorbeeld het gezamenlijke investeringsprogramma Samen Investeren in Brabant(Stad), waarin de partners, ondanks de crisis en de noodzaak tot bezuinigingen, er samen met externe partners in slaagden om ruim 150 projecten met een gezamenlijk volume van ruim € 1 miljard te realiseren.

Bijzonder in onze samenwerking was ook het project 2018Eindhoven|Brabant Culturele Hoofdstad. Hoewel de titel ons helaas niet is gegund, heeft BrabantStad in dit traject een unieke en innovatieve vorm van bestuurlijke samenwerking laten zien door gezamenlijk een bid in te dienen, een gedegen en breed gedragen structuur op te zetten en financiële middelen vrij te maken.

In de komende periode ligt de focus voor BrabantStad op het versterken van de functionele relaties tussen de steden en van het stedelijk netwerk met andere netwerken en (inter)nationale partners met als doel meer massa te kunnen maken en innovaties op te schalen, alsook om de connectiviteit en complementariteit in het netwerk te versterken. Op deze wijze kan de agglomeratiekracht optimaal benut en versterkt worden.

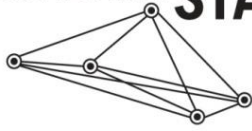
Samen werken aan het versterken van de agglomeratiekracht: Werkagenda BrabantStad

In een wereld waar de (internationale) concurrentie tussen regio's almaar toeneemt, staat onze positie als internationaal erkende kennis- en innovatieregio en de tweede economische motor van Nederland onder druk. Een schaa sprong is noodzakelijk om de agglomeratiekracht en internationale concurrentiekracht van Brabant te versterken. Deze schaa sprong maken we in gezamenlijkheid door op verschillende schalen slim te verbinden. BrabantStad is hiervoor het vehikel. We ambiëren niet om één stad of één ruimtelijke entiteit te worden, maar door op een aantal thema's onderlinge verbindingen te leggen, willen we wel als een 'open metropool' functioneren. Met andere woorden: BrabantStad als strategisch speelveld waarin steden via slimme verbindingen (mensen, kennis) tot economische verdien capaciteit en innovatieve oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken komen.

Ten behoeve van het voorgaande hebben we een concrete werkagenda opgesteld. Het gaat om een rollende werkagenda met zowel 'doe-projecten' als 'verkenningen' en waar periodiek projecten toegevoegd of verwijderd kunnen worden. De projecten zijn gericht op het opschalen van innovaties en het versterken van de connectiviteit en complementariteit in het netwerk met overloop effecten naar de rest van de regio. De projecten beginnen relatief klein, maar kunnen een high impact hebben. Ze beginnen in BrabantStad, maar kunnen in potentie opgeschaald worden naar andere partners en steden. Aangaande de Agenda Stad lichten we hieronder de projecten toe. In onze beleving zou in de Agenda Stad ook een onderscheid gemaakt moeten worden tussen concrete 'city deals', gericht op 'doen' en 'city dialogues' waarin voorafgaand of naast de city deals stedelijke vraagstukken op de (middel)lange termijn verkend worden.

BRABANTSTAD EEN BESTUURLIJK NETWERK:
BREDA / EINDHOVEN / HELMOND / 'S-HERTOGENBOSCH /
TILBURG / PROVINCIE NOORD-BRABANT

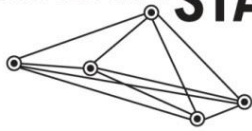

'Doe-projecten':

- *Spoorzones*
In de Brabantse Spoorzones is een transformatie gaande naar sociaal-economische en culturele hotspots. De vijf spoorzones hebben elk hun eigen focus, tempo en invulling, maar in essentie hebben ze allemaal dezelfde opgave. Het gaat overal over hergebruik, over nieuwe modellen van stadsontwikkeling en revitalisering van de steden.
- *SmartCity met WoonConnect: aanleggen digitale infrastructuur voor Het Goede Leven: duurzaam, zorgzaam, veilig, gezond en comfortabel*
WoonConnect is een ICT infrastructuur met bijbehorend platform dat overheid, bedrijfsleven, wetenschap en burger in staat stelt om gezamenlijk vorm te geven aan een intelligente, zorgzame, veilige, comfortabele en duurzame leefomgeving. De ontwikkeling van het WoonConnect platform geeft concreet invulling aan de cross-over tussen ICT en Bouw en is een stimulans voor economische groei. WoonConnect is niet alleen een living lab voor een zorgzame, intelligente, duurzame, comfortabele en veilige woonomgeving; het biedt ook een platform voor innovatie voor ontwerpers, bouwers, zorgaanbieders, gezondheidsconcepten, beveiliging en talloze andere ondernemers die iets te bieden hebben in en rond het huis. Door het laagdrempelig - op maat gesneden en letterlijk op de digitale deurmat - aanbieden van producten en diensten kunnen allerlei innovaties hun weg vinden naar de consument. Het platform biedt daarnaast de overheid de mogelijkheid om op een 21e eeuwse manier met de burgers te communiceren. Brabantstad kan zich hiermee met recht tot de slimste regio kronen, met een groot potentieel voor burgers, ondernemingen, kennisinstellingen en de Brabantse gemeenschap als geheel. Deze kennis kan landelijk en over de grenzen worden uitgerold.
- *Slimme mobiliteit*
Brabant (met o.a. de automotieve campus) heeft in Europa een koploperspositie als het gaat om slimme mobiliteit. Deze koploperspositie is nu nog veelal gekoppeld aan het ontwikkelen en testen van innovatieve systemen. We kunnen onze koploperspositie verder uitbouwen door niet alleen als proeftuin voor smart mobility te fungeren, maar de in Brabant ontwikkelde systemen ook breed te implementeren. Daarmee verschuift de focus van proeftuin naar 'Brabant als first launching customer' in Europa. Dit vraagt onder meer om opschaling van slimme mobiliteitsinitiatieven en beproefde innovaties. Deze opschaling kan niet zonder overheidsinzet tot stand komen.
- *Versnelling van de transitie naar elektrisch- en waterstofbusvervoer*
Brabantstad wil het elektrisch openbaar vervoer stimuleren en zo Brabant verduurzamen en daarmee de concurrentiekracht van de regio versterken. Stapsgewijs wordt toegewerkt naar zero emissie busvervoer. Het versnellen van de transitie, brengt vraagstukken rondom rentabiliteit innovatie, wet-en regelgeving en financiën met zich mee.
- *Tweejaarlijks (inter)nationaal sportevenement in Brabantstad gekoppeld aan ons economisch profiel*
Via Brabantstad wordt gewerkt aan het versterken van het cultureel klimaat in Brabant. Door een verbeterde afstemming tussen de Brabantse steden en oog te hebben voor mogelijke sociale en economische spin-off effecten kan dit klimaat verder verbeterd worden. Brabantstad beoogt naast een gezamenlijke programmering van topevenementen de zogeheten spin-off projecten te vergroten. Enerzijds door te kiezen voor die evenementen die passen bij het economisch profiel van Brabant. Anderzijds kan dat door aanvullende evenementen binnen de evenementen te organiseren. Ook wil Brabantstad meer technische en sociale innovatie plaats laten vinden rondom deze evenementen, waardoor permanente vernieuwing in evenementen plaatsvindt.

'Verkenningen':

- *Vernieuwing OV-agenda*
In de 'Ontwikkelagenda Spoor, HOV en knooppunten' zoeken we vanuit een ruimtelijk-economisch perspectief naar de kansen om de agglomeratiekracht van Brabant te versterken. We geven hiermee invulling aan twee hoofdogaven, te weten: het versterken van de connectiviteit met Europese economische kernregio's om ons heen en het verbeteren van de connectiviteit tussen de Brabantse steden: het 'daily urban system' van Brabant.
Concreet vraagt dit om:

- Versnellen (op het spoor en HOV)
 - Verdichten (rond knooppunten, ruimtelijk programma)
 - Verknopen (overstap van trein naar HOV, fiets, auto e.d.)
 - Veraangamen (van de reis, van de knooppunten, ruimtelijke kwaliteit e.d.)
 - Ontvlechten (van personen- en goederenvervoer op het spoor)
- *Fast Lanes: onderling verbinden van de steden met hun groene ruimtes*

Via de zogeheten 'fast lanes' willen we de economische toplocaties in de regio op de meest milieuvriendelijke wijze met elkaar verbinden. Door voor deze vormen van langzaam verkeer een nieuwe infrastructuur aan te leggen, wordt in bepaalde gebieden van Brabant een milieuvriendelijk alternatief geboden voor de auto. Vanuit een op voorhand vastgestelde methodiek verkennen we waar we op de korte termijn een eerste aanzet kunnen geven aan deze ontwikkeling van fast lanes in Brabantstad. Hierbij wordt niet alleen ingezet op de verbinding tussen een aantal Brabantstad-steden, maar ook op het verbinden van de steden met de groene ruimtes in het ommeland.
 - *"Natuurlijk Verbinden" van het Groenontwikkelfonds*

Het Groenfonds Brabant heeft als doel het realiseren van het Natuur Netwerk Brabant. Uitdaging van de verkenning "natuurlijk verbinden" is de kaart van het Natuur Netwerk Brabant te leggen op de stedelijke kaart en te bezien waar 'win-win' situaties gecreëerd kunnen worden door de ecologische opgave (biodiversiteit en robuust natuur netwerk) te combineren met de ruimtelijk-economische opgave van de steden. Kansen liggen er in:

 - de verbinding van steden met hun ommeland;
 - de verbinding van de natuuropgave met een economische toplocatie;
 - de ruimtelijke structuur van het stedelijke netwerk in zijn totaliteit;
 - het verbeteren van de biodiversiteit in de steden.

Met het "natuurlijk verbinden" kan het Groen Ontwikkelfonds Brabant een bijdrage leveren aan integrale gebiedsopgaven. Ook de combinatie met de blauwe opgaven is kansrijk.
 - *Onderling verbinden campussen en koppelen aan maatschappelijke opgaven (kennisconnectiviteit)*

We willen een relatie tussen onderwijs en arbeidsmarkt versterken door de aanwezige kennis in Brabant nauwer te verbinden met het (regionale) bedrijfsleven. Hiervoor verkennen we hoe we de programmatische samenwerking tussen de onderwijs- en kennisinstellingen kunnen versterken. Samen met het bedrijfsleven en kennis- en onderwijsinstellingen werken we aan een betere overgang tussen onderwijs en de arbeidsmarkt en willen we de verkokering van kennis tussen sectoren doorbreken.
 - *Verbeteren aansluiting arbeidsmarkt – onderwijs: MBO-onderwijs*

De Brabantstad-partners willen een stimulerende rol spelen bij de samenwerking tussen het onderwijs en het bedrijfsleven, waarbij rekening wordt gehouden met de economische sterktes van Brabant. Doel van dit project is om de aansluiting van het MBO op het bedrijfsleven in Brabant te verbeteren en de samenwerking tussen de ROC's in Brabant te bevorderen. De Brabantstad-partners spelen hierbij een faciliterende rol. In een gezamenlijke verkenning bezien we of we een triple helix netwerk van onderwijsinstellingen en bedrijfsleven kunnen opzetten dat tot doel heeft om te komen tot een complementair en compleet aanbod van MBO-onderwijs passend bij de economische structuur van Brabant".

Meer informatie? Neem contact met ons op:

Programmabureau Brabantstad
Brabantlaan 1
5216 TV 's-Hertogebosch

Telefoon: 073 – 680 8310
E-mail: brabantstad@brabant.nl
Website: www.brabantstad.nl
Twitter: [@brabantstad.nl](https://twitter.com/brabantstad.nl)